

Olsztyn, dnia 18 maja 2015 r.

WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI

FK-VI.431.9.2015

**Szanowny Pan
Zbigniew Kowalski
Wójt Gminy Płoskinia
Płoskinia 8
14 – 526 Płoskinia**

Stosownie do art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092), zwanej dalej „ustawą o kontroli w administracji rządowej”, przekazuję Panu treść wystąpienia pokontrolnego.

Wystąpienie pokontrolne

Kontrolę przeprowadzono, w Urzędzie Gminy w Płoskini, Płoskinia 8, 14 – 526 Płoskinia, NIP: 582 – 000 – 49 – 33, REGON: 000546006.

W okresie objętym kontrolą oraz w dniu kontroli stanowiska pełnili:

1. **Pan Zbigniew Kowalski** – Wójt Gminy Płoskinia, wybrany na stanowisko w wyniku wyborów bezpośrednich w dniu 21 listopada 2010 r. oraz 16 listopada 2014 r. (kierownik jednostki kontrolowanej).
2. **Pan Stefan Hrybek** – Sekretarz Gminy, powołany na stanowisko w dniu 1 października 2007 r. Uchwałą Rady Gminy Nr XI/58/2007 z dnia 26 września 2007 r.
3. **Pani Danuta Gąsior** – Skarbnik, powołana na stanowisko w dniu 1 czerwca 2012 r. Uchwałą Rady Gminy Płoskinia Nr XVIII/100/2012 z dnia 29 maja 2012 r., jednocześnie pełniąc funkcję Kierownika Referatu Finansowego.
4. **Pani Izabela Mierzejewska** – Pełnomocnik Wójta ds. Uzależnień, jednocześnie pełniąc funkcję Przewodniczącego Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, zatrudniona na podstawie umowy o pracę od dnia 1 marca 2008 r. (odpowiedzialna za realizację zadania).
5. **Pani Jolanta Rutkowska – Kurzyńska** – Podinspektor ds. kasy i księgowości dochodów budżetowych w Referacie Finansowym, zatrudniona na podstawie umowy o pracę od dnia 1 września 2007 r. (odpowiedzialna za realizację zadania).

[akta kontroli str. Nr 27-29]

180

Kontrolę przeprowadził **Paweł Gulbinowicz** – Inspektor wojewódzki – pracownik Wydziału Finansów i Kontroli Warmińsko – Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie – upoważnienie Wojewody Warmińsko – Mazurskiego Nr FK-VI.0030.296.2015 z dnia 26 marca 2015 r.

[akta kontroli str. Nr 26]

Kontrolę rozpoczęto i zakończono w dniu 2 kwietnia 2015 r., co zostało odnotowane w Księżce kontroli jednostki kontrolowanej, pod pozycją 4/2015.

Przedmiotem kontroli było wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu i poza miejscem sprzedaży, realizowanych na podstawie ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t. j. Dz. U. z 2012 r., poz. 1356 ze zm.), zwanej dalej „ustawą”.

Kontrolą objęto 2014 rok.

Kontrola została przeprowadzona na podstawie art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz.1092) oraz art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. Nr 31, poz. 206 ze zm.), w związku z art. 18 ust. 1 ustawy oraz art. 75 ust.1 pkt 1 i art. 76 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (t. j. Dz. U. z 2010 r. Nr 220, poz.1447 ze zm.), zwanej dalej „ustawą o s.d.g.”.

[akta kontroli str. 8-14]

Bieżąca kontrola była pierwszą kontrolą z tego zakresu przeprowadzoną w Urzędzie Gminy w Płoskini.

[akta kontroli str. Nr 30]

Wójt Gminy Płoskinia upoważnił:

- Pełnomocnika Wójta ds. Uzależnień, jednocześnie pełniącego funkcję Przewodniczącego Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
 - Podinspektora ds. kasy i księgowości dochodów budżetowych,
- do udzielania informacji i wyjaśnień w toku prowadzonej kontroli. Kontrolowane zadanie zostało ujęte w zakresie czynności pracowników odpowiedzialnych za jego realizację.

[akta kontroli str. Nr 31-36]

Na podstawie ustaleń kontroli, realizację zadań z zakresu wydawania przez Urząd Gminy w Płoskini zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu i poza miejscem sprzedaży ocenia się **pozytywnie z nieprawidłowościami**.

W wyniku kontroli ustalono:

Wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych reguluje akt prawa miejscowego, tj. Uchwała Nr XIV/91/2008 Rady Gminy Płoskinia z dnia 20 lutego 2008 roku w sprawie ustalenia liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych, zawierających powyżej 4,5% alkoholu (z wyjątkiem piwa) przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży jak i w miejscu sprzedaży oraz zasad usytuowania na terenie gminy miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych (Dz. Urz. Woj. War. – Maz. Nr 46, poz. 997).

Uchwałą Nr XXXVII/239/2014 Rady Gminy Płoskinia z dnia 29 kwietnia 2014 r. przyjęto Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień na rok 2014.

[akta kontroli str. Nr 37-38]

1) Kompletność wniosków przedsiębiorców o wydanie zezwoleń i wymaganych ustawowo do ich wydania załączników.

Kontrolą objęto 13 wniosków, złożonych przez przedsiębiorców w 2014 r., z tego:

- 1 o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (gastronomia),
- 10 o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (detal),
- 2 o wydanie zezwoleń jednorazowych.

[akta kontroli str. Nr 39]

Zgodnie z art. 18 ust. 5 ustawy wniosek o wydanie zezwolenia zawiera:

- 1) oznaczenie rodzaju zezwolenia,
- 2) oznaczenie przedsiębiorcy, jego siedzibę i adres, w przypadku ustanowienia pełnomocników ich imiona, nazwiska i adres zamieszkania,
- 3) numer w rejestrze przedsiębiorców lub ewidencji działalności gospodarczej,
- 4) przedmiot działalności gospodarczej,
- 5) adres punktu sprzedaży,
- 6) adres punktu składowania napojów alkoholowych (magazynu dystrybucyjnego).

Wniosek o wydanie zezwolenia jednorazowego zawiera wszystkie elementy określone w art. 18 ust. 5 ustawy z wyłączeniem pkt 5, tj. adresu punktu sprzedaży.

Kontroli poddano wszystkie wnioski. W 12 przypadkach stwierdzono uchybienie polegające na przyjęciu do rozpatrzenia przez Organ zezwalający niekompletnych wniosków, z tego:

- w 1 wniosku o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży stwierdzono brak wskazania numeru w rejestrze przedsiębiorców lub ewidencji działalności gospodarczej;
- w 9 wnioskach o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży stwierdzono:

- brak wskazania adresu punktu sprzedaży – 2 przypadki;
- brak wskazania numeru w rejestrze przedsiębiorców lub ewidencji działalności gospodarczej oraz brak wskazania punktu składowania napojów alkoholowych (magazynu dystrybucyjnego) – 9 przypadków;
- w 2 wnioskach o wydanie zezwoleń jednorazowych stwierdzono brak wskazania numeru w rejestrze przedsiębiorców lub ewidencji działalności gospodarczej oraz brak wskazania punktu składowania napojów alkoholowych (magazynu dystrybucyjnego).

Pomimo występujących braków formalnych w złożonych wnioskach, Organ nie zastosował trybu określonego w art. 64 § 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jedn. Dz. U. z 2013, poz. 267, ze zm.), zwanej dalej „KPA”, który stanowi, że cyt.: *„Jeżeli podanie nie czyni zadość innym wymaganiom ustalonym w przepisach prawa, należy wezwać wnoszącego do usunięcia braków w terminie siedmiu dni z pouczeniem, że nieusunięcie tych braków spowoduje pozostawienie podania bez rozpoznania”*.

Z wyjaśnień Podinspektora ds. kasy i księgowości dochodów budżetowych wynika, że cyt.: *„ (...) wnioski składane przez przedsiębiorców na sprzedaż napojów alkoholowych nie są przyjmowane bezpośrednio przeze mnie. Osoba przyjmująca nie miała wiedzy na temat braków formalnych niektórych wniosków. Nie wzywałam tych przedsiębiorców do złożenia uzupełnień, ponieważ byli to przedsiębiorcy składający wnioski o kontynuację sprzedaży napojów alkoholowych”*.

[akta kontroli str. Nr 53]

Powyższe uchybienie skutkuje wydaniem zezwoleń na sprzedaż alkoholu na podstawie niekompletnych wniosków.

Do wszystkich wniosków każdorazowo dołączono dokumenty, wymienione w art. 18 ust. 6 ustawy.

Wnioski o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu i poza miejscem sprzedaży oraz wnioski o wydanie zezwolenia jednorazowego znajdują się w aktach kontroli.

[akta kontroli str. Nr 40-52]

Ponadto, w przypadku wszystkich wniosków stwierdzono uchybienie dotyczące trybu przyjęcia wniosku, określonego w art. 11 ust. 3 i 4 ustawy o s.d.g., polegające na niewydawaniu potwierdzenia przyjęcia wniosku. Stosownie do ww. przepisu, właściwy organ przyjmując wniosek, niezwłocznie potwierdza jego przyjęcie. Potwierdzenie powinno zawierać: wskazanie daty wpływu oraz terminu rozpatrzenia wniosku, pouczenie o przysługujących przedsiębiorcy środkach odwoławczych oraz informację na temat skutków nierozpatrzenia przez organ wniosku w terminie.

Pracownik realizujący zadanie wyjaśnił, że cyt.: *„ (...) nie posiadałam wiedzy na temat konieczności wydawania potwierdzeń przyjęcia wniosków o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, określonych w art. 11 ust. 3 i 4 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej. Przedsiębiorcy składający wnioski byli ustnie informowani o terminie rozpatrzenia wniosku, terminie na zaopiniowanie wniosku przez GKRPA oraz*

Skutkiem opisanego powyżej uchybienia jest naruszenie obowiązku wynikającego z art. 11 ust. 3 i 4 ustawy o s.d.g., poprzez niezachowanie właściwego trybu przyjęcia wniosku, a co się z tym wiąże, niepoinformowanie przedsiębiorcy o przysługujących mu środkach odwoławczych oraz skutkach nierozpatrzenia przez organ wniosku w terminie. Osobą odpowiedzialną za powstanie ww. uchybień jest Podinspektor ds. kasy i księgowości dochodów budżetowych, nad którym bezpośredni nadzór sprawował Skarbnik Gminy.

2) Uzyskanie pozytywnej opinii Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych o zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałami rady miejskiej.

Wszystkie skontrolowane wnioski o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu i poza miejscem sprzedaży (11 wniosków), jak również wnioski (2) o wydanie zezwoleń jednorazowych (art. 18¹ ust. 1 ustawy), uzyskały pozytywną opinię Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, wymaganą zgodnie z art. 18 ust. 3a ustawy.

W powyższym zakresie kontrolujący stwierdzili uchybienie, polegające na niewydawaniu przez GKRPA opinii o zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałą Rady Gminy Płoskinia w formie postanowienia, zgodnie z art. 106 § 1 i § 5 KPA.

Przewodniczący GKRPA wyjaśnił, że przyczyną zaistniałej sytuacji była niewłaściwa interpretacja formy prawnej wydawania opinii.

Należy zauważyć, że zgodnie z art. 106 § 1 i 5 KPA, jeżeli przepis prawa uzależnia wydanie decyzji od zajęcia stanowiska przez inny organ (wyrażenia opinii lub zgody albo wyrażenia stanowiska w innej formie), decyzję wydaje się po zajęciu stanowiska przez ten organ. Zajęcie stanowiska przez ten organ następuje w drodze postanowienia, na które służy stronie zażalenie. Wydanie przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych opinii w formie nie zawierającej znamion postanowienia, powoduje pominięcie w całości trybu odwoławczego przysługującego stronie, co z kolei skutkuje brakiem możliwości wniesienia przez stronę zażalenia na powyższą opinię zgodnie z art. 141 § 1 i 2 KPA.

Stanowisko dotyczące konieczności wydawania opinii GKRPA o zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałami rady gminy, w formie postanowienia podzielił również Wojewódzki Sąd Administracyjny w Krakowie, w wyroku z dnia 8 lipca 2010 r. III SA/Kr 84/10, w którym stwierdzono, że cyt.: „Biorąc pod uwagę treść przepisów art. 106 § 1 i § 5 k.p.a. oraz art. 18 ust. 3a ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, należy stwierdzić, że przed wydaniem zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych wójt (burmistrz, prezydent miasta) zasięga opinii gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, która podejmuje ją w formie postanowienia, na które przysługuje zażalenie do samorządowego kolegium odwoławczego. Tym samym opinia Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych z dnia (...) 2009 r. została wydana w prawidłowej formie - postanowienia, przy czym jego podstawą prawną

powinien być art. 106 k.p.a.”

Osobą odpowiedzialną za powstanie powyższego uchybienia jest Przewodniczący Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Płoskini, nad którym bezpośredni nadzór sprawował Wójt Gminy Płoskinia.

[akta kontroli str. Nr 55-69]

3) Prawidłowość wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu i poza miejscem sprzedaży.

Na podstawie 11 wniosków złożonych w 2014 r. o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu i poza miejscem sprzedaży, wydano łącznie 14 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Skontrolowane zezwolenia wydane były w obowiązującym terminie, wynikającym z art. 35 KPA oraz zawierały wszystkie elementy określone w art. 107 KPA. Zgodnie z art. 18 ust.1 ustawy skontrolowane zezwolenia wydawane były przez Wójta Gminy Płoskinia oraz Sekretarza Gminy. Zezwolenia wydawane były na czas oznaczony, nie krótszy niż 2 lata – w przypadku sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży; w przypadku zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu - nie krótszy niż 4 lata, zgodnie z art.18 ust. 9 ustawy. W okresie objętym kontrolą nie wystąpiły przypadki wydawania w 2014 r. zezwoleń na podstawie wniosków złożonych w 2013 r.

[akta kontroli str. Nr 70-85]

Wykonując postanowienia uchwały Nr XIV/91/2008 Rady Gminy Płoskinia z dnia 20 lutego 2008 roku w sprawie ustalenia liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych, zawierających powyżej 4,5% alkoholu (z wyjątkiem piwa) przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży jak i w miejscu sprzedaży oraz zasad usytuowania na terenie gminy miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych (Dz. Urz. Woj. War. – Maz. Nr 46, poz. 997), Organ wydał zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w ilości nieprzekraczającej uchwalonego limitu punktów sprzedaży.

Limit punktów sprzedaży napojów alkoholowych w podjętej uchwale wyniósł odpowiednio:

- 15 punktów poza miejscem sprzedaży – wykorzystanie limitu na dzień 31 grudnia 2014 r. – wyniosło 7 punktów, co stanowi 46,6 % limitu punktów,
- 4 punkty w miejscu sprzedaży – wykorzystanie limitu na dzień 31 grudnia 2014 r. – wyniosło 1 punkt, co stanowi 25 % limitu punktów.

[akta kontroli str. Nr 86]

Z oświadczenia pracownika realizującego zadanie wynika, że informacje dotyczące uzyskania i wygaśnięcia zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych były przekazywane do CEIDG zgodnie z art. 37 ust. 5 ustawy o s.d.g.

[akta kontroli str. Nr 86]

4) Prawidłowość wydawania zezwoleń jednorazowych na sprzedaż, podawanie i spożywanie napojów zawierających więcej niż 4,5% alkoholu na imprezach na otwartym powietrzu.

W 2014 roku Wójt Gminy Płoskinia na podstawie 2 wniosków wydał 2 zezwolenia jednorazowe przedsiębiorcy posiadającemu zezwolenie na sprzedaż alkoholu.

Wszystkie zezwolenia jednorazowe były wydawane zgodnie z art. 18¹ ust. 2 ustawy, tj. na okres 1 – 2 dni. Opłaty za wydanie zezwoleń zostały wyliczone prawidłowo, zgodnie z art. 18¹ ust. 3 ustawy i udokumentowane dowodem wniesienia opłaty, dołączonym do akt sprawy.

[akta kontroli str. Nr 87-91]

5) Prawidłowość wydania zezwoleń przedsiębiorcom, których działalność polega na organizacji przyjęć.

W okresie objętym kontrolą nie wystąpiły przypadki wydawania przez Organ, zezwoleń, zgodnie z art. 18¹ ust. 4 ustawy, tj. przedsiębiorcom, których działalność polega na organizacji przyjęć, w związku z tym zagadnienie nie zostało poddane ocenie kontrolujących.

[akta kontroli str. Nr 92]

6) Prawidłowość wydawania zezwoleń na wyprzedaż (po wygaśnięciu zezwolenia) posiadanych, zinwentaryzowanych zapasów napojów alkoholowych.

Pracownik realizujący zadanie oświadczył, że w okresie objętym kontrolą nie wydawano zezwoleń na wyprzedaż posiadanych, zinwentaryzowanych zapasów napojów alkoholowych, w związku z powyższym zagadnienie nie było badane przez kontrolujących.

[akta kontroli str. Nr 92]

7) Prawidłowość cofania zezwoleń, zmiany zezwolenia oraz wydania decyzji administracyjnych odmawiających wydania zezwoleń.

Jak wynika z oświadczenia Podinspektora odpowiedzialnego za realizację zadania, w 2014 r., tj. w okresie objętym kontrolą, Organ nie wydawał decyzji odmownych, cofających oraz zmieniających zezwolenia, w związku z tym zagadnienie nie było przedmiotem oceny kontrolujących.

[akta kontroli str. Nr 92-93]

8) Prawidłowość wydawania decyzji o wygaśnięciu zezwolenia.

W 2014 roku kontrolowana jednostka, na wniosek 1 przedsiębiorcy wydała 1 decyzję administracyjną w sprawie wygaśnięcia 3 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, w związku ze zgłoszoną przez przedsiębiorcę likwidacją punktu sprzedaży

(art. 18 ust. 12 pkt 1 ustawy). Skontrolowana decyzja w sprawie wygaśnięcia zezwoleń została wydana w obowiązującym terminie, wynikającym z art. 35 KPA oraz zawierała wszystkie elementy określone w art. 107 KPA.

[akta kontroli str. Nr 93-95]

9) Prawidłowość pobierania opłat za korzystanie z zezwoleń na napoje alkoholowe (prawidłowość naliczania opłat, terminowość składania pisemnych oświadczeń przez przedsiębiorców o wartości sprzedaży brutto napojów alkoholowych, terminowość wnoszenia opłat).

Zgodnie z art. 11¹ ust. 4 ustawy przedsiębiorcy, prowadzący sprzedaż napojów alkoholowych w roku poprzednim, są obowiązani do złożenia, do dnia 31 stycznia, pisemnego oświadczenia o wartości sprzedaży poszczególnych rodzajów napojów alkoholowych w punkcie sprzedaży w roku poprzednim.

Stosownie do ww. przepisu, w okresie objętym kontrolą, tj. 2014 r., do złożenia oświadczenia o wartości sprzedaży poszczególnych rodzajów napojów alkoholowych zobowiązanych było 6 przedsiębiorców. Ustalono, że przedmiotowe oświadczenia złożyli wszyscy przedsiębiorcy zobowiązani do tej czynności.

Skontrolowano 7 oświadczeń o wartości sprzedaży za 2013 rok złożonych przez przedsiębiorców posiadających zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych. Oświadczenia zostały złożone na wzorze druku dostępnego na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Gminy Płoskinia, a ich złożenie nastąpiło w obowiązującym terminie, wynikającym z art. 11¹ ust. 4 ustawy (do 31 stycznia 2014 r.). Kontrola wykazała, że we wszystkich oświadczeniach zawarto zapis cyt. „*art. 233 kodeksu karnego brzmi: „Kto składając zeznanie mające służyć za dowód w postępowaniu sądowym lub innym postępowaniu prowadzonym na podstawie ustawy, zeznaje nieprawdę lub zataja prawdę, podlega karze pozbawienia wolności do 3 lat”*”.

Wprowadzenie takiego zapisu jest niezgodne z prawem i stanowi uchybienie, ponieważ w ustawie brak jest unormowań wskazujących na składanie oświadczenia o wartości sprzedaży poszczególnych rodzajów napojów alkoholowych pod rygorem odpowiedzialności karnej. W myśl przepisu art. 233 § 6 Kodeksu karnego, przepisy art. 233 1 – 3 oraz § 5 Kodeksu karnego stosuje się odpowiednio do osoby, która składa fałszywe oświadczenie, jeżeli przepis ustawy przewiduje możliwość odebrania oświadczenia pod rygorem odpowiedzialności karnej.

[akta kontroli str. Nr 96-102]

Opłaty za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zostały wyliczone zgodnie z art. 11¹ ust. 1, 2 i 5 ustawy i były wnoszone na rachunek Urzędu, zgodnie z art. 11¹ ust. 7 i 9 ustawy, tj. w trzech równych ratach i w terminach do 31 stycznia, 31 maja i 30 września, a wnoszona wartość obliczana była oddzielnie dla każdego rodzaju zezwolenia.

W trakcie kontroli prawidłowości naliczania i terminowości pobierania opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu i poza miejscem sprzedaży, stwierdzono 6 przypadków rozłożenia na raty opłat

za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż alkoholu dla przedsiębiorców, którzy występowali po raz pierwszy o zezwolenia (2) oraz przedsiębiorcom którym w 2014 r. upływał termin ważności wcześniej wydanych zezwoleń i występowali o wydanie nowych (4).

Podinspektor realizujący zadanie wyjaśnił, że cyt.: „ (...) wpłaty za wydane w 2014 roku zezwolenia, dokonywane przez przedsiębiorców prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych w latach poprzednich, dokonywane były na podstawie złożonych oświadczeń o wartości sprzedaży napojów alkoholowych w 2013 roku. W związku z faktem, iż ww. przedsiębiorcy kontynuowali sprzedaż napojów alkoholowych przyjąłem zasadę rozkładania wpłat na raty za uzyskane z urzędu w 2014 r. zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych”.

[akta kontroli str. 103-117]

W art. 11¹ ust. 7 ustawy ustawodawca przyjął regułę wnoszenia opłaty za korzystanie z zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w trzech równych ratach w terminach do 31 stycznia, 31 maja i 30 września danego roku kalendarzowego. Zatem terminy płatności opłat zostały określone przez ustawodawcę w sposób ścisły i jednoznaczny, bo przez kalendarzowe oznaczenie ich daty upływu (por. wyrok NSA z dnia 22 grudnia 2010 r., sygn. akt II GSK 14/10). Są to terminy prawa materialnego, co oznacza, że nie ulegają one przywróceniu.

Wyjątkiem od powyższej reguły (wnoszenia opłaty w tych terminach oraz w trzech równych ratach) jest przepis art. 11¹ ust. 2 w zw. z art. 11¹ ust. 1 ustawy, który określa termin wniesienia opłaty w roku nabycia zezwolenia. I tak, w związku z korzystaniem z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych – opłatę wnosi się na rachunek gminy przed wydaniem zezwolenia. Ustawodawca zastrzegł jednak, że powyższa reguła dotyczy jedynie przedsiębiorców rozpoczynających działalność gospodarczą w zakresie sprzedaży napojów alkoholowych – art. 11¹ ust. 3 tej ustawy.

Wobec powyższego zasadnym jest wniosek, że organ wydający zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych nie jest uprawniony do rozłożenia na raty opłaty za korzystanie z ww. zezwolenia, bowiem terminy wnoszenia opłat wynikają bezpośrednio z mocy ustawy. Oznacza to, że ustawodawca nie przyznał organowi zezwalającemu możliwości ustalania bądź określania w decyzji terminów wnoszenia opłaty, bądź rozkładania jej na raty. Jest to prawo przedsiębiorcy, który decyduje czy wniesie tę opłatę w całości, czy w trzech równych ratach w terminach ustawowych.

Podsumowując, system ratalnego wnoszenia opłaty, a także graniczne terminy jej płatności zostały określone w ustawie, dlatego też nie mogą podlegać żadnym modyfikacjom, tym bardziej, że zgodnie z art. 18 ust. 12 pkt 5 powoływanej ustawy niedokonanie opłaty w wysokości określonej w art. 11¹ ust. 2 i 5 w terminach, o których mowa w art. 11¹ ust. 7 ustawy powoduje wygaśnięcie z mocy prawa zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.

Natomiast, co do kwestii stosowania ratalnego systemu wnoszenia opłat przez przedsiębiorcę w roku nabycia lub utraty ważności zezwolenia kontrolujący podziela stanowisko Regionalnej Izby Obrachunkowej w Szczecinie wyrażone w piśmie z dnia 14 stycznia 2008r., znak K-0542/01/MK/08 (Biul.RIOSzcz 2008/1/80) cyt.: „Kolegium podziela pogląd Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, że brak

jest podstaw prawnych do uznania, że przedsiębiorca w roku nabycia lub utraty ważności zezwolenia, jest pozbawiony możliwości skorzystania z uprawnienia w postaci ratalnego systemu wnoszenia opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych". Z tą modyfikacją, że przedsiębiorca rozpoczynający działalność gospodarczą w zakresie sprzedaży napojów alkoholowych powinien wnieść pierwszą ratę opłaty przed wydaniem zezwolenia. Jednakże w zależności od tego, kiedy przedsiębiorca taki otrzymał zezwolenie, pewnym zmianom ulegnie sposób naliczenia rat, np. gdy zezwolenie obowiązuje od 1 marca danego roku, przedsiębiorca rozpoczynający działalność gospodarczą w zakresie sprzedaży alkoholu może wnieść opłatę roczną w trzech równych ratach: pierwszą ratę należy uiścić przed wydaniem zezwolenia, drugą ratę do 31 maja, trzecią ratę – do 30 września. Natomiast w przypadku kiedy zezwolenie wydane zostanie po 31 maja przedsiębiorca powinien wnieść przed wydaniem zezwolenia opłatę równą dwóm ratom, a trzecią ratę do 30 września. Możliwość ratalnego uiszczenia opłaty nie będzie wchodzić w grę, gdy wydanie zezwolenia nastąpi w okresie 30 września – 31 grudnia. Wówczas należy uiścić opłatę w wysokości naliczonej za okres od dnia wydania do końca danego roku. Oczywiście, w opisanych przypadkach znajduje zastosowanie przepis art. 11¹ ust. 8 ustawy, w myśl którego w roku nabycia zezwolenia lub utraty jego ważności, opłaty, o których mowa w ust. 1 – 5, dokonuje się w wysokości proporcjonalnej do okresu ważności zezwolenia. Innymi słowy, kwotę ustalonej opłaty w każdym przypadku, w tym proporcjonalnej, należy podzielić przez trzy i w ten sposób zostanie ustalona wysokość jednej raty.

Z oświadczeń Przewodniczącego Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Podinspektora odpowiedzialnego za realizację zadania wynika, iż ogólna kwota uzyskana w 2014 r. z tytułu opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wyniosła **24196,03 zł** (Dział 85154 – Przeciwdziałanie Alkoholizmowi – 23491,03 zł, Dział 85153 – Przeciwdziałanie Narkomanii – 705,00zł), z tego:

- 11.149,83 zł za zezwolenia do 4,5% zawartości alkoholu oraz na piwo,
- 3.648,77 zł za zezwolenia powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu (bez piwa),
- 9.397,43 zł za zezwolenia powyżej 18% zawartości alkoholu.

Wydatkowanie w 2014 roku pozyskanych środków z tytułu opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przedstawia się następująco:

1. Dział 85154 – Przeciwdziałanie Alkoholizmowi: wydatkowano kwotę – 19838,50 zł – pozostało – 3652,53 zł;
2. Dział 85153 – Przeciwdziałanie Narkomanii: wydatkowano kwotę – 701,10 zł – pozostało – 3,90zł.

Środki finansowe niezrealizowane w roku 2014, w kwocie 3656,43 zł zostaną przeznaczone na realizację zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień na 2015 rok.

[akta kontroli str. Nr 118-119]

10) Kontrola przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych.

Zgodnie z art. 18 ust. 8 ustawy, organ zezwalający lub, na podstawie jego upoważnienia, straż gminna lub członkowie gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych dokonują kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia.

Z wyjaśnienia Przewodniczącego Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Płoskini wynika, że cyt.: „Członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Płoskini nie przeprowadzili, jak do tej pory ani jednej kontroli w zakresie przestrzegania zasad i warunków z korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie Gminy Płoskinia, gdyż nie ujmowali ww. zadań w Planach Pracy Komisji na rok 2014 i w latach poprzednich. Kontrole zostały ujęte w Planie Pracy Komisji na 2015 rok”.

Brak kontroli przedsiębiorców w zakresie przestrzegania i stosowania przepisów ustawy uniemożliwia sprawowanie właściwego nadzoru nad przedsiębiorcami, którym Organ wydał zezwolenia. Osobą odpowiedzialną za powstanie powyższego uchybienia jest Przewodniczący Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Płoskini, nad którym bezpośredni nadzór sprawował Wójt Gminy Płoskinia.

[akta kontroli str. Nr 120]

11) Prowadzenie rejestru zezwoleń.

W Urzędzie Gminy w Płoskini prowadzone są dwa rejestry wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu i poza miejscem sprzedaży (detal i gastronomia). Ww. rejestry prowadzone są w formie papierowej i zawierają:

- liczbę porządkową;
- dokładny adres punktu sprzedaży napojów alkoholowych;
- rodzaj punktu sprzedaży;
- imię i nazwisko oraz adres otrzymującego zezwolenie;
- rodzaj i numer zezwolenia;
- datę wydania zezwolenia;
- termin ważności zezwolenia;
- datę zwrotu w przypadku utraty ważności lub cofnięcia zezwolenia;
- uwagi.

Powyższe rejestry pozwalają pracownikowi na bieżące monitorowanie przedsiębiorców, będących w posiadaniu zezwoleń i egzekwowanie od nich wywiązywania się z obowiązku terminowego wnoszenia opłat za korzystanie z zezwoleń.

[akta kontroli str. Nr 121-126]

Do ustaleń kontroli nie zostały wniesione zastrzeżenia.

Mając na uwadze powyższe ustalenia i oceny wnoszę o:

1. Wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych – po weryfikacji kompletności i poprawności wniosku o wydanie zezwolenia, ze szczególnym uwzględnieniem wymogów określonych w art. 18 ust. 5 ustawy, a w przypadku stwierdzenia braków formalnych – wzywianie wnioskodawców do ich usunięcia w trybie art. 64 § 2 KPA.
2. Stosowanie procedury w zakresie potwierdzenia przyjęcia wniosku określonej w art. 11 ust. 3 i 4 ustawy o s.d.g.
3. Wydawanie przez GKRPA opinii o zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałami rady gminy w formie postanowienia, zgodnie z art. 106 § 1 i § 5 KPA.
4. Usunięcie ze wzoru druku oświadczenia o wartości sprzedaży poszczególnych rodzajów napojów alkoholowych, dostępnego na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu zapisu art. 233 Kodeksu karnego dot. odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.
5. Prowadzenie systematycznych kontroli przedsiębiorców, pod kątem przestrzegania i stosowania przez nich przepisów ustawy, stosownie do obowiązku wynikającego z art. 18 ust. 8 ustawy.

Proszę Pana Wójta o podjęcie działań mających na celu usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości i uchybień oraz o poinformowanie Wojewody Warmińsko – Mazurskiego, w terminie 14 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia, o sposobie wykorzystania uwag i wniosków oraz wykonania zaleceń, a także o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia działań.

Jednocześnie informuję, że stosownie do art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej, od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Z up. Wojewody Warmińsko-Mazurskiego

Gracyna Kluge
Gracyna Kluge
Wicewojewoda Warmińsko-Mazurski

WYDZIAŁ FINANSÓW I KONTROLI

Wysłano dnia 20.05.2015..

Podpis ..*MG*.....

INSPEKTOR WOJEWÓDZKI

Patryk Gulbinowicz
Patryk Gulbinowicz

12
DYREKTOR
WYDZIAŁU FINANSÓW I KONTROLI

ALBIONOWA 100 DZIAŁU

Elwira Stupienko
Elwira Stupienko

163